

VAD KAN DEN KARISMATISKA FÖRNYELSEN BIDRA MED I DEN KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE?

Svar på utkast till stiftsynoden i Stockholms katolska stift 1995

Den karismatiska förnyelsen är ingen begränsad "rörelse" och har inga "medlemmar". Den erbjuder sina erfarenheter och kunskaper till hela Kyrkan. Förnyelsen är mycket liten i Sverige, men man kan ändå tydligt skönja vissa tendenser i dess kallelse och uppgift.

-O-O-O-O-O-

Den karismatiska förnyelsen vill föra människor in i ett liv i ett personligt förhållande till Jesus Kristus, fyllt av den helige Ande, i Kyrkans och församlingens gemenskap.

Detta leder till...

I. ...ETT FÖRDJUPAT BÖNELIV

- enskilt/i familjen,
- i församlingen,
- i bönegruppen.

Många har genom den karismatiska förnyelsen kommit tillbaka till Kyrkan eller nyupptäckt hennes rikedom. Sakramenten har fått ny betydelse. Genom själavården (t ex bönen för helande) i bönegruppen har flera börjat bikta efter åratals uppehåll, osv. Där de karismatiska grupperna finns är de aktiva även beträffande sakramental tillbedjan, bönedagar i församlingen, rosenkransbön osv.

II. ...INSIKT OM BEHOV AV KUNSKAP

vilket gjort att vi utvecklat:

- bibelskolor/bibelgrupper,
- viss undervisning inom bönegruppens ram där så är möjligt,
- Liv i Anden-seminarier,
- kurser om kyrkans tro, 2 Vatikankonciliet dokument, osv,
- konferenser, alltid med gedigen undervisning av kvalificerade lärare,
- ledarutbildning, utbildningshelger, osv

Liv i Anden-seminarier är 7-veckorskurser i grundläggande trosfrågor. De ges över hela världen. 25 seminarier har hållits i Sverige, de senaste fyra på ekumenisk bas. De leds av katolska lekmän. Under 1993 har c 100 personer deltagit i sådana seminarier. Konferenser hålls regelbundet i Sverige. 1993 års - den första ekumeniska - med det påvliga hushållets predikant Fr Raniero Cantalamessa OFM cap drog c 300 deltagare.

III. ...UPPBYGGNADSARBETE AV OLIKA SLAG

- av individer,
- av äktenskap och familjer,
- av församlingar.

Den själavård som utövas inom förnyelsen (t ex samtal + bön för helande) har bara i Stockholmsområdet nått hundratals personer. Den har ofta åtföljts av praktiska och ekonomiska insatser för människor och familjer (flyktingar, sjuka m fl). Många människor har börjat ett nytt liv och även själva börjat stödja andra. Äktenskap har räddats. Inom t ex RIA i Täby (rehabilitering av alkoholister och narkomaner) används vi regelbundet.

För hjälp till katolska äktenskap har den franska komuniteten Chemin Neuf sommaren 1993 börjat införa s k Cana-reträetter i Sverige. De bygger därigenom upp kontakter mellan äkta par som stöder varandra. Med svensk hjälp inleder Chemin Neuf verksamhet i Lettland 1994.

Församlingarna söker vi bygga upp i samverkan med våra präster genom ett intensifierat böneliv, undervisning/utbildning av lekfolk, inrättande av en mängd tjänster i församlingen (gudstjänstvärdar, sakristaner, husmödrar, förebedjare i mässor, bönegruppsledare, rosenkransledare, samtalsledare, osv - förutom alla de "vanliga" tjänsterna).

IV. ...EVANGELISATION

som kan göras:

- enskilt,
- i grupp,
- som hel församling.

En evangelist måste ha en egen levande tro samt kunskap och träning. För detta byggs det världen runt idag upp katolska evangelistskolor (drygt 400, varav 25 i Europa) med kurser från några veckor till två år. I Danmark har under 1993 hållits två katolska veckoslutskurser i evangelisation för c 60 danskar och svenskar. I Norge planeras en kurs för skandinaviska ungdomar till sommaren 1994.

I Sverige arbetar vi med samtal och viss träning inom bönegruppernas och församlingens ram. Vi har dessutom hjälpt till att bygga in en evangelistutbildning i en katolsk teologisk lekmannaskola i Lettland. Fr Martin Pender och Lillemor Hallin har under en vecka 1993 undervisat 100 studerande i Riga om evangelisation. Vi har även från Sveriges sida bekostat att ett team från England tränat dessa studerande i praktisk evangelisation.

Idag växer en ny typ av församlingar fram i många länder med inspiration från St Boniface församling i Florida och S Eustorgio församling i Milano. Bönegrupperna (30-40 st) har evangelisation som sin första uppgift. Församlingarna växer oerhört.

Församlingen har en stor evangeliserande uppgift och möjlighet. Att människor hälsas välkomna vid kyrkdörren, att predikan är kärleksfull och kristocentrisk, att förbönsdelen även har plats för personliga förbönsämnen, att nykomlingar tas om hand vid kyrkkaffet och för övrigt, att församlingen överhuvudtaget framträder som en kärleksfull gemenskap - allt detta gör att den växer.

Den "nya evangelisation" som påven idag talar om i varje land han besöker är en kallelse till hela Kyrkan. Det karismatiska världsvida samarbetsnätet och karismatikernas beredvillighet att gå i tjänst för Kyrkan gör att dessa ofta blir pionärer.

V. ... GODA EKUMENISKA RELATIONER

som tar sig uttryck i bl a:

- praktiskt samarbete (karitativt t ex),
- gemensam bön i många former (vi har i Sverige många ekumeniska bönegrupper, ibland även ekumeniska gudstjänster),
- möjligheter till gemensam utbildning (t ex Liv i Anden-seminarierna fven delar av en framtida evangelistutbildning skulle kunna göras ekumeniska),
- gemensamma konferenser (ex sept 93 i katolska domkyrkan och S:ta Clara kyrka),
- gemensam själavård (typ samtal med bön för helande).

VAD KAN ALLTSÅ DEN KARISMATISKA FÖRNYELSEN BIDRA MED I KYRKAN SVERIGE?

Den kan hjälpa människor att ta sin kristna och katolska tro på allvar, att växa i den, att omsätta den i praktiken - för att sedan hjälpa andra att göra samma sak.

VI BIDRAR GÄRNA PÅ SYNODEN MED INFORMATION OM FÖRNYELSEN – OM DESS VERKSAMHET OCH ERBJUDANDEN TILL KYRKAN I SVERIGE.

VI INFORMERAR OCKSÅ GÄRNA OM EVANGELISATION 2000 - I SVERIGE, I SKANDINAVIEN OCH I VÄRLDEN.

En stark betoning av Jesu Kristi centrala roll och öppenhet för den Helige Ande är viktigt. Vi vill också lyfta fram Maria samt den Heliga Skrift:

JESUS KRISTUS - KYRKANS CENTRUM

Vi skulle önska att man i början av ett framtida dokument mycket starkt betonade Jesus Kristus som hela Kyrkans centrum.

"Vi har underbara rikedomar i Kyrkan. Dessa rikedomar är först och främst JESUS KRISTUS SJÄLV, Hans person, ty Han själv är vår frälsning... Han är den ende som kan befria oss från det onda... Han är herdarnas Herde... Var öppna för Jesus och för den helige Ande, så att en ny pingst kan äga rum i varje församling!" (Påven Johannes Paulus i USA).

DEN HELIGE ANDE

Vi skulle även önska att man betonade den helige Andes betydelse i hela Kyrkan. Den helige Ande gav apostlarna kraft att sprida evangeliet. Den helige Ande låter Kyrkan växa och leder den in i den fulla sanningen. Den helige Ande bygger upp Kyrkan med både sina hierarkiska och sina karismatiska gåvor:

"Därtill kommer att samme helige Ande genom sakramenten och tjänsterna inte bara helgar Guds folk, leder det och berikar det med dygder, utan att han också genom att tilldela sina gåvor "åt var och en allt efter sin vilja" (1 Kor 12:11) fördelar speciella nådegåvor bland de troende i varje stånd; på så vis gör han dem skickade och beredda till att överta olika uppgifter och tjänster till gagn för Kyrkans förnyelse och fortsatta uppbyggnad enligt Skriftens ord: "De gåvor genom vilka Anden uppenbarar sig, ges åt var och en för att vara till nytta" (jfr 1 Kor 12:7). Dessa gåvor, antingen de är särskilt framträdande eller också mera oansenliga och allmänt förekommande, måste tas emot med tacksägelse, emedan de är särskilt avpassade för och till gagn för Kyrkans behov... " (Lumen Gentium 12).

Den helige Ande förnyar och vitaliserar gudstjänstlivet, församlingsarbetet och de enskilda människorna. Han är kreativ. Han ger kärlek och enhet.

Den helige Ande är förutsättningen för att Kyrkan/församlingen/de enskilda katolikerna ska kunna utföra sin kallelse i världen på ett fullödigt sätt.

Varje katolik bör alltså be om mer och mer av den helige Ande. Och uppmanas att be om mer. Konfirmationen är ett steg på vägen. Men vi kan aldrig få nog av den helige Ande!

MARIA

Vi skulle även vilja se Maria lyftas fram genom synodens kommande dokument:

- Maria som Guds moder, Kyrkans moder, vår moder, vår förebedjerska, den första i Nya Testamentet som fylldes av helig Ande, den första evangelisten, osv.
- Maria som vår modell: som andliga fäder och mödrar, som förebedjare, som evangelister, som som andefyllda kristna som också har uppdraget att ge Jesus till världen på det sätt som ingår i vars och ens specifika kallelse.

BIBELN

Katoliker behöver i allmänhet mer bibelkunskap. "*Att inte känna Skriften betyder att inte känna Kristus*" (Verbum Dei).

Vi önskar att ett framtida dokument uppmuntrar till ökade kunskaper härvidlag.

Även för de ekumeniska relationerna i vårt protestantiska land spelar katolikers bibelkunskap en stor roll. Den blir ett av hjälpmedlen till ett gemensamt språk.

Alltså: det finns behov av bibelskolor - gärna på stiftsnivå.

EKUMENIK

Liksom evangelisationen är ekumeniken både ett Kristi uppdrag (Joh 17:21ff) och ett Kyrkans uppdrag till oss alla:

"Omsorgen om enhetens återställande åligger hela kyrkan, såväl de troende som derasherdar, och angår var och en efter hans förmåga, vare sig det gäller det dagliga kristna livet eller den teologiska eller historiska forskningen..." (Dekretet om ekumenik 5).

Det handlar således inte om att välja mellan att utveckla katolsk identitet eller ekumenik. Båda måste väljas.

Det behövs utbildning för deltagande i ekumeniska sammanhang. Man behöver hitta former för ekumeniska kontakter. Här gäller uppmuntran och utbildning av både präster och lekfolk! Det behövs även t ex arrangerade ekumeniska program där katoliker tar ett tydligt ansvar.

EVANGELISATION

Det är sant att tron ges vidare genom gemenskap, bön och katekes. Men alla dessa verksamheter är vända inåt, mot församlingen. Många katoliker har idag lämnat Kyrkan.

Man säger t o m att Kyrkan idag inte bryr sig om de 99 fåren som försvunnit utan ägnar all sin omsorg åt det enda som är kvar.

Men Kyrkan är till för alla. Den är dessutom kallad att vara ett tecken för världen.

- Evangelisation är Kristi uttryckliga uppdrag (Mt 28:19 m fl).
- Evangelisation är också Kyrkans uttryckliga uppdrag.
- "Kyrkan är till för att evangelisera" (Evangelii Nuntiandi 14).
- Detta uppdrag gäller alla - präster, lekfolk, män, kvinnor, barn, familjer, unga, gamla. (EN kap VI).

Påven Johannes Paulus sade 1 juni 1989 till de skandinaviska biskoparna:

"Det finns en allomfattande uppgift som blir mer och mer brådskande. Jag har många gånger beskrivit den med ord som "en ny evangelisation", något som världen idag är i ett alltmer trängande behov av."

Här är alltså inte plats för personligt tyckande. Men det behövs utbildning - inte enbart teoretisk utan även praktisk, så som nu byggs upp i världens alla länder. Både präster och lekfolk behöver utbildas och uppmuntras - inte minst från biskopsämbetet!

ÄKTENSKAPET

Man har i kyrkan i många fall en god inskolning av konvertiter i den katolska tron. Man ägnar barns och vuxnas trosutbildning mer eller mindre stor omsorg. Man har flerårig utbildning av präster och ordensfolk.

Men äktenskap - även katolska - ingås (och avslutas) då och då mer eller mindre huvudlöst.

Skulle inte kyrkan här kunna ha en starkare gemensam policy? Ingen vigning utan äktenskapsskola eller en äktenskapsretreat av något slag.

Vi förstår att det är ytterst impopulärt. Att många kommer att gifta sig borgerligt eller leva sambo. Men det gör de ju ändå. Hur hindrar vi annars den sekulariserade världens värderingar att ta över de katolska äktenskapen?

Förutom äktenskapsskola behövs även t ex

- själavård för krisande äktenskap,
- uppbyggande av kontakter mellan äktenskap som stöder varandra.

95-02-09 - AKKS Arbetsgruppen för karismatisk förnyelse i Katolska kyrkan i Sverige

Lillemor Hallin Bengt Malmgren Kerstin Jonsson Maria Fischer Benkt Stolpe